

10. Balanç d'aigua

En aquest apartat s'aborda la totalitat dels aspectes relatius a la gestió de l'aigua dels diversos municipis, des de la seva captació i el seu ús fins al seu abocament final.

10.1. Abastament d'aigua

El subministrament de l'aigua potable dels diversos municipis és gestionat majoritàriament pels Ajuntaments, a excepció de les poblacions de Torelló i Sant Vicenç de Torelló en què la seva gestió recau en l'empresa subministradora SOREA.

En l'àrea supramunicipal existeixen també abundants abastaments (degudament legalitzats o no) mitjançant fonts pròpies, tant destinats a ús agrícola com a ús domèstic –dels habitatges aïllats ubicats en els diversos veïnats o barris existents– industrial, ramader, ..., tal i com es pot apreciar a la taula següent:

Taula 10.1.1.

Dades de l'inventari de punts d'aigua del Registre d'Aigües de l'Agència Catalana de l'Aigua en els que hi figura el volum d'aigua concedit.

Ús	Nº de	Volum (m ³)
Reg	19	119.247
Domèstic	20	13.414
Ramader	1	5.475
Industrial	27	5.000
Reg agrícola	2	6.830
Hidroelèctric	12	-
Domèstic i industrial	2	-
Reg i industrial	9	1.100
Reg i domèstic	2	3.500
Domèstic, ramader i reg	4	7.129
Domèstic i ramader	2	10.650
Reg i hidroelèctric	1	-
<i>Total</i>	<i>101</i>	<i>172.345</i>

Font: Agència Catalana de l'Aigua

10.1.1. Captació, potabilització, distribució i subministrament d'aigua

L'abastament d'aigua en els diferents municipis és diversa: des de captacions subterrànies, aprofitaments d'aigües superficials fins a ambdós casos. El subministrament de l'aigua a cadascun dels municipis es realitza de manera particular, motiu pel qual es tractaran per separat. No obstant a mode de resum podem dir que les principals fonts d'abastament són:

Taula 10.1.2.

Relació dels aprofitaments d'aigua dels municipis que integren el Pla Estratègic.

Municipi	Fonts d'abastament
Torelló	4 captacions subterrànies
Sant Vicenç de Torelló	4 captacions subterrànies
Sant Pere de Torelló	2 captacions superficials 1 captació subterrània
Orís	1 captació subterrània
Sora	3 captacions subterrànies
Montesquiú	4 captacions subterrànies
Sant Quirze de Besora	3 captacions subterrànies
Santa Maria de Besora	1 captació subterrània 1 captació superficial
Vidrà	2 captacions superficials 1 captació subterrània

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació recollida

• Torelló

Des de l'any 1968 la captació, potabilització, distribució i subministrament de l'aigua potable a Torelló es va cedir a una empresa proveïdora i distribuïdora d'aigua potable de consum públic, la companyia SOREA, que també dóna servei al municipi veí de Sant Vicenç de Torelló.

L'aigua que se subministra al nucli urbà prové de diversos aprofitaments d'aigües subterrànies corresponents a 4 pous.

Taula 10.1.3.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable gestionats per SOREA.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (m)	Cabal (m ³ /h)	Bomba (cv)
Zona esportiva	obert	12	2	90	50
Pou Nou 1	tub	11	0,60	100	45
Pou Nou 2	tub	11	0,60	70	45
Can Basses	obert	12	2	60	31

Font: SOREA.

El pou de la zona esportiva es va clausurar al desembre de 2001 perquè estava contaminat. Ha estat sotmès a tractament per tal de recuperar-lo i actualment funciona de manera intermitent durant algunes hores (veure apartat de medi físic).

El volum d'aigua explotat s'ha incrementat en els darrers anys de què s'ha disposat d'informació.

Taula 10.1.4.

Detall, en m³/any d'aigua potable subministrada per SOREA al municipi de Torelló 1998-2002.

Font	1998	1999	2000	2001	2002
Zona esportiva	632.860	632.760	604.600	4.510	8.316
Pou Nou 1	447.690	669.740	623.550	1.036.450	1.108.515
Pou Nou 2					
Can Basses	191.460	161.520	158.400	334.879	297.648
Total fonts pròpies	1.272.010	1.464.020	1.386.550	1.375.839	1.414.479

Font: SOREA.

L'aigua captada pel pou de la zona esportiva es condueix per impulsió fins als dipòsits de Pla de l'Aire –amb un volum de 500 m³– des d'on posteriorment es distribueix a la xarxa d'abastament. D'altra banda, l'aigua explotada pels pous nous i pel pou de Can Basses va directament a xarxa per gravetat a excepció de Can Pesseta on hi ha un grup de pressió. L'excedent es condueix al dipòsit de Puig Rubí de 1.000 m³ de capacitat.

La potabilització és fa mitjançant una cloració a la sortida dels pous i des de fa un any es clora també en els dipòsits de Pla de l'Aire. Aquest any està previst també fer una cloració en els dipòsits de Puig Rubí.

SOREA subministra aigua a un total de 5.555 abonats (comptadors) del municipi, exceptuant algunes cases i edificis aïllats els quals s'abasteixen mitjançant fonts pròpies. La facturació és trimestral.

- **Sant Vicenç de Torelló**

Des d'abril de 2000 el subministrament de l'aigua potable recau en la companyia SOREA tal i com s'ha assenyalat anteriorment.

L'aigua que se subministra al nucli urbà prové de 4 pous.

Taula 10.1.5.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable gestionats per SOREA.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (m)	Cabal (m ³ /h)	Bomba (cv)
Pous Vila-seca 1	Tub	12	0,60	25	22
Pous Vila-seca 2	Tub				
Pous Vila-seca 3	Tub				
Pou Bellmunt	tub	120	0,40	20	30
Pou Fàbrica	obert	8	2	30	15

Font: SOREA.

El pou de la fàbrica abasteix tant a la fàbrica com als habitatges de la Colònia Borgonyà. Aquest pou no és municipal però la seva gestió la duu a terme SOREA.

El volum d'aigua explotat s'ha incrementat progressivament.

Taula 10.1.6.

Detall, en m³/any d'aigua potable subministrada al municipi de Sant Vicenç de Torelló.

Font	2000 ¹	2001	2002
Pous Vila-seca 1	124.069	162.162	150.857
Pous Vila-seca 2	-	-	-
Pous Vila-seca 3	41.551	138.074	137.482
Pou Bellmunt	58.610	16.788	37.862
Total fonts pròpies	224.230	317.024	326.201

Font: SOREA.

Normalment funcionen els pous 1 i 3; el pou 2 està fora de servei, motiu pel qual no hi ha dades.

L'aigua captada pels pous de Vila-seca s'incorpora directament a la xarxa de distribució i l'excedent es condueix als dipòsits de Sant Vicenç de 500 m³. D'altra banda, l'aigua explotada pel pou de la fàbrica és conduïda per impulsió al dipòsit de Borgonyà de 300 m³ de capacitat i posteriorment es distribueix per la xarxa.

La potabilització és fa mitjançant una cloració a la sortida dels pous i per aquest any (2003) està previst realitzar una cloració en els dipòsits.

A Sant Vicenç de Torelló se subministra aigua a un total de 803 abonats (comptadors) del municipi, exceptuant algunes cases i edificis aïllats els quals s'abasteixen mitjançant fonts pròpies. La facturació és trimestral.

- **Sant Pere de Torelló**

La gestió de l'abastament d'aigua la duu a terme el mateix Ajuntament. Principalment s'abasteix al nucli urbà i a algunes de les cases aïllades dels entorns com Fontdevila i Targarona i algunes de les cases de l'E del nucli de la població.

La captació de l'aigua que se subministra al municipi prové de 2 aprofitaments d'aigües superficials i una captació d'aigües subterrànies.

Taula 10.1.7.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Sant Pere de Torelló

Àrea	Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (mm)	Cabal (m ³ /h)	Bomba (cv)
Riu Ges	Forat Micó	superficials	-	-	20	-
Riu Fornés	Bombes Fornès	superficials	-	-	15-20	15-20
Pedroses	Pou Pedroses	subterrànies	180	110	20	20

Font: Ajuntament de Sant Pere de Torelló.

Els volums que s'exploten de cadascuna de les captacions mencionades es mostren a continuació:

¹ Correspon a dades de 3 trimestres

Taula 10.1.8.

Detall, en m³/any d'aigua potable subministrada al municipi de Sant Pere de Torelló

Font	1999	2000	2001	2002
Forat Micó	375.000	172.800	Indeterminat	
Fornès	50.000	124.600		
Pou Pedroses	5.000	5.000		
Total fonts pròpies	430.000	302.400	300.000	300.000

Font: Ajuntament de Sant Pere de Torelló.

Les dades proporcionades són aproximades ja que els volums explotats no han sofert gaires variacions en els darrers anys.

Les aigües recollides en les àrees de Forat Micó i del Fornès són conduïdes en primer lloc al dipòsit del Puig de 100 m³, posteriorment al dipòsit de la zona del cementiri de 400 m³ (aquests dipòsits estan comunicats entre ells) i finalment per impulsió van al dipòsit gran de 1.000 m³ des d'on es distribueix a la xarxa. D'altra banda, l'aigua captada pel pou de les Pedroses és conduïda directament cap al dipòsit gran.

Abans d'arribar al dipòsit l'aigua passa a través d'un filtre de sorra i posteriorment rep una cloració automàtica a l'entrada i a la sortida del dipòsit.

Sant Pere de Torelló abasteix a uns 800 abonats i la facturació és trimestral (cal assenyalar que fins a l'any 2001 la facturació era anual i amb una única tarifa fixa).

- **Orís**

La gestió de l'aigua la duu a terme l'Ajuntament i la facturació s'ha cedit a l'Òrgan Autònom de la Diputació. Principalment s'abasteix al nucli urbà, l'àrea industrial El Pelut, Saderra, La Teuleria a excepció del sector de la Mambla i a algunes de les cases aïllades dels entorns.

L'aigua d'abastament es capta d'un aprofitament d'aigües subterrànies situat en el marge dret del Ter, a l'àrea de la font de la Conangle. El pou té una profunditat de 8 m amb un diàmetre de 1,80 m i amb dues bombes de 10 cv que bomben uns 400 m³/dia.

Taula 10.1.9.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Orís.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (m)	Cabal (m ³ /h)	Bomba (cv)
Pou de la Font de la Conangle	obert	8	1,80	16	10

Font: Ajuntament d'Orís

Prop d'aquest pou hi ha un altre que actualment està fora de servei. Es tracta d'un pou obert de 5 m de fondària que no donava pràcticament aigua. Tanmateix hi havia hagut una captació d'aigües superficials a la zona de la Teuleria, però donada la mala qualitat de l'aigua aquesta roman fora de servei.

Els volums explotats per aquest aprofitament s'han estimat en uns 78.182 m³ l'any 2001 i d'uns 101.988 m³ a l'any 2002.

L'aigua captada pel pou municipal es condueix per impulsió al dipòsit ubicat en la zona de Bellforn, després va cap al segon dipòsit situat en el Pla de la Coma (ambdós de 150 m³ de capacitat) i posteriorment per gravetat s'omple un tercer dipòsit situat a la zona de Tartera de 300 m³. Des dels dipòsits es distribueix l'aigua a la xarxa d'abastament. El Sector del Pelut s'abasteix directament del pou i l'aigua rep una cloració a la sortida del mateix. En els dipòsits del Pla de la Coma i de Tartera té lloc una rechloració.

A Orís s'abasteixen 66 abonats i la facturació és trimestral.

- **Sora**

La gestió de l'aigua a Sora recau en l'Ajuntament fins l'any 2000, a partir d'aquest moment se cedeix la facturació a l'Òrgan Tributari de la Diputació de Barcelona. A banda del nucli urbà de Sora s'abasten també els barris de Cussons, Serradet i el polígon industrial La Teuleria.

La captació es realitza a partir de 3 aprofitaments subterranis i d'una captació d'aigües superficials. Els barris de Cussons, Serradet i el polígon industrial de la Teuleria s'abasteixen a partir del pou de la Petja de titularitat municipal de Sant Quirze de Besora.

Taula 10.1.10.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Sora.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Cabal (m ³ /h)
Serradet	tub	43,50	23
Can Sanglas	tub	40-50	5
Boixader	tub	70	-
Font Caldas	superficial	-	-

Font: Ajuntament de Sora.

El pou del Serradet correspon al pou anomenat de la Petja ubicat en el terme municipal de Sant Quirze de Besora i que subministra exclusivament als barris de Cussons i del Serradet a través d'un conveni entre els dos Ajuntaments.

Es desconeixen els volums explotats per a cada aprofitament, ja que no hi ha comptadors a la sortida dels pous.

L'aigua captada pel pou de la Petja o Serradet i de Can Sanglas va cap al dipòsit de Cussons a partir del qual es distribueix a la xarxa d'abastament de Cussons, Serradet i La Teuleria. D'altra banda, l'aigua explotada per la captació del Boixader és conduïda al dipòsit de Sora a partir del qual es distribueix per la xarxa del nucli urbà. La cloració de l'aigua es fa dins els dipòsits.

En el terme municipal de Sora hi ha uns 108 abonats i la facturació és anual.

- **Montesquiú**

El subministrament de l'aigua i la seva gestió la realitza l'Ajuntament de Montesquiú. La xarxa d'abastament es distribueix per tot el nucli urbà i a la zona industrial. El veïnat del Carbur de Baix no està connectat a la xarxa.

L'abastament municipal a Montesquiú l'integren 3 captacions d'aigües subterrànies.

Taula 10.1.11.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Montesquiú.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (mm)	Cabal (m ³ /h)
Pou Font d'en Nando	tub	-	500	
Pou piscines	tub	40-50	500	18
Pou depuradora vell	tub	40	-	
Pou depuradora nou	tub	70	-	

Font: Ajuntament de Montesquiú.

El pou de la font d'en Nando està actualment fora de servei (no hi ha bombes) i ha estat substituït pel pou de les piscines. D'altra banda, el pou vell de la depuradora pràcticament no dóna aigua. Es desconeixen els volums que exploten cadascun dels pous.

L'aigua captada pels pous es condueix fins als dipòsits de sobre Can Bota de 3.000 i 5.000 m³ de capacitat, els quals estan comunicats. En els dipòsits té lloc una cloració de forma automàtica i posteriorment l'aigua és conduïda a la xarxa general per gravetat i des d'aquí es distribueix per tota la població a través de dues subxarxes una a l'W i l'altre a l'E del nucli urbà (la carretera divideix la xarxa d'abastament).

Montesquiú té 411 abonats i la facturació és trimestral.

- **Sant Quirze de Besora**

La gestió de l'aigua a Sant Quirze de Besora es duu a terme a través del Servei Municipal d'Aigües. S'abasteix a tot el nucli urbà i als barris de Cussons, Serradet i el polígon industrial de La Teuleria localitzats en el terme municipal de Sora.

Sant Quirze s'abasta a partir de 2 captacions subterrànies.

Taula 10.1.12.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Sant Quirze de Besora.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (m)	Cabal (m ³ /h)	Bomba (cv)
Pou de l'Escorxador	tub	13	0,40	50	40
Pou del Parc	obert	8	1,80	4	4
Pou de la Placeta	tub	15	-	-	-

Font: Ajuntament de Montesquiú.

El pou de l'Escorxador és el principal pou d'abastament, en tant que s'explota el 99% de l'aigua d'abastament. El pou del Parc només s'utilitza per a la piscina municipal i el pou anomenat de la Petja –mencionat anteriorment– només abasteix els nuclis de Cussons, Serradet i el polígon industrial de la Teuleria.

Es desconeixen els volums que s'exploten de cadascuna de les captacions ja que no hi ha comptadors a la sortida dels pous.

L'aigua captada pel pou de l'Escorxador és conduïda per impulsió cap al dipòsit gran de 1.000 m³, a partir del qual es transporta cap al dipòsit petit (Bassetes) de 100 m³ que actua com a regulador abans que es distribueixi per tota la xarxa. La cloració de l'aigua té lloc abans d'arribar al dipòsit gran i es realitza amb clorogas.

A Sant Quirze de Besora s'abasteix a un total de 988 abonats i la facturació és trimestral.

- **Santa Maria de Besora**

La gestió de l'abastament d'aigua a la població es realitza des del mateix Ajuntament i se subministra a tot el nucli urbà i a algunes de les masies dels entorns.

Les captacions municipals corresponen a un pou i a un aprofitament d'aigües superficials.

Taula 10.1.13.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Santa Maria de Besora.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (mm)	Cabal (l/h)
Pou el Molinot	tub	226	185	750
Font de Càrpiles	superficials	-	-	-

Font: Ajuntament de Santa Maria de Besora.

No es té coneixement dels volums que exploten aquests aprofitaments.

L'aigua captada pel pou i de la font de Càrpiles són conduïdes, a través de canonades independents, cap al dipòsit des d'on es distribueix a la xarxa d'abastament. La cloració es realitza de manera manual i es té previst automatitzar el sistema de cloració a la sortida dels pous.

Hi ha 90 abonats i la facturació és trimestral.

- **Vidrà**

La gestió de l'aigua recau en l'Organisme Autònom de Recaptació del Consell Comarcal d'Osona i se subministra a tot el nucli urbà

Vidrà s'abasta a partir de 3 aprofitaments, dos dels quals són captacions superficials i la restant subterrània.

Taula 10.1.14.

Relació dels aprofitaments d'aigua potable a Vidrà.

Nom	Tipus	Profunditat (m)	Diàmetre (mm)	Cabal (m ³ /h)
Pou Malitrau	tub	200	220	10-20
Nous Fonts	superficial	-	-	-
Manantial	superficial	-	-	-

Font: Ajuntament de Vidrà.

El Pou de Malitrau correspon a una captació de recolzament a l'abastament municipal. Les aigües provinents de les captacions superficials són conduïdes fins al dipòsit del poble a través de dues canonades que convergeixen en un únic conducte que arriba al dipòsit. Quan el nivell del dipòsit és baix es bomba l'aigua del pou. La cloració de l'aigua té lloc en el dipòsit, en la barreja d'aigües.

A Vidrà hi ha uns 85 abonats i la facturació és semestral.

10.1.2. Subministrament de l'aigua potable

L'empresa d'aigües SOREA subministra aigua a un total de 6.358 abonats (comptadors) entre Torelló i Sant Vicenç de Torelló mentre que en la resta de municipis els corresponents Ajuntaments abasteixen a un total de 2.548 abonats.

Taula 10.1.15

Relació del nombre d'abonats en els diferents municipis.

Municipi	Nombre abonats
Torelló	5.555
Sant Vicenç de Torelló	803
Sant Pere de Torelló	800
Orís	66
Vall del Ges i Orís	6.424
Sora	108
Montesquiu	411
Sant Quirze de Besora	988
Santa Maria de Besora	90
Vidrà	85
Bisaura	2.482
TOTAL	8.906

Font: SOREA i Ajuntaments del Pla Estratègic.

En la factura de l'aigua apareixen dos grans grups de conceptes (1) l'aigua potable i (2) els tributs de la Generalitat de Catalunya. En primer terme s'inclou un apartat referent a l'aigua potable pròpiament dita on s'inclouen els diferents blocs:

- Els blocs o trams de consum (mínim i excés)
- Conservació de comptador
- IVA aigua i IVA conservació de comptador.

I en segon terme s'inclouen els tributs de la Generalitat de Catalunya corresponents a l'antic Increment de Tarifa de Sanejament i Cànon d'infraestructura hidràulica, actualment Cànon de l'Aigua regulat per la Llei 6/1999 de 12 de juliol (impost de naturalesa ecològica sobre l'ús i la càrrega contaminant abocada pels diferents usuaris de l'aigua) i pel Decret 103/2000 de 6 de març pel qual s'aprova el Reglament dels tributs gestionats per l'Agència Catalana de l'Aigua.

Taula 10.1.16.

Valor mínim de consum (m³/abonat).

Municipi	Mínim (m ³)	Facturació
Torelló	15 mensuals	Trimestral
Sant Vicenç de Torelló	15 mensuals	Trimestral
Sant Pere de Torelló	18 mensuals	Trimestral
Orís	30 mensuals	Trimestral
Sora	50 anuals	Anual
Montesquiu	21 mensuals	Trimestral
Sant Quirze de Besora	30 mensuals	Trimestral
Santa Maria de Besora	12 semestrals	Semestral
Vidrà	40 semestrals	Semestral

Font: Sora i Ajuntaments del Pla Estratègic

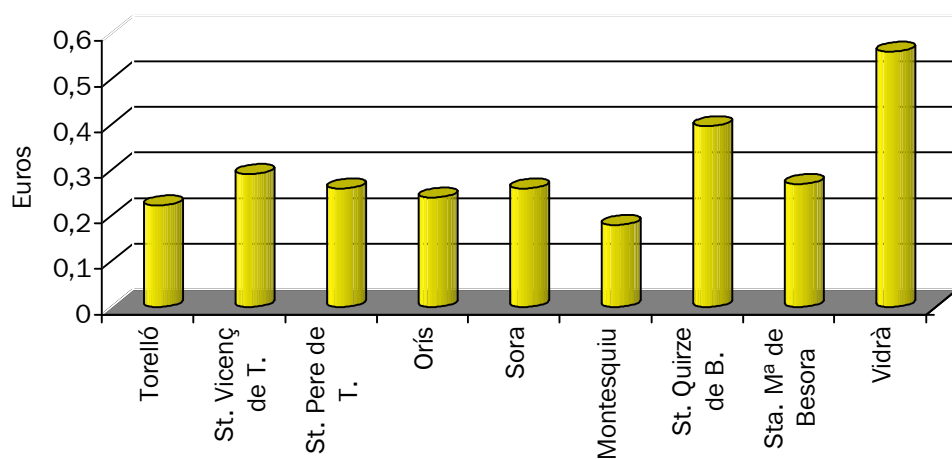
Taula 1.10.17.

Preu del m³ d'aigua a cadascun dels municipis del Pla Estratègic. Any 2003.

Municipi	Preu m ³
Torelló	0,2229
Sant Vicenç de Torelló	0,2915
Sant Pere de Torelló	0,26
Orís	0,2404
Sora	0,26
Montesquiu	0,180
Sant Quirze de Besora	0,3966
Santa Maria de Besora	0,27
Vidrà	0,56

Font: Ajuntaments Pla Estratègic

Figura 10.1.1.
Preus del m³ d'aigua a cadascun dels municipis

10.1.3. Abastament de fonts pròpies

La caracterització del medi físic tractada en capítols anteriors i la voluntat d'intentar fer un càlcul dels consums abastats de fonts pròpies, han fet necessari l'elaboració d'un inventari de les captacions existents en el terme municipal. Els treballs en curs de Geoservei S.L. en relació a *l'estudi de la presència de compostos nitrogenats en els aqüífers de la Vall del Ges, Orís i Bisaura (Osona). Diagnosi de l'estat i vulnerabilitat de les seves aigües subterrànies*, permetran disposar d'un inventari de fonts pròpies ubicades en el municipi més complet.

D'altra banda, s'han sol·licitat totes les dades disponibles als diversos registres de l'administració autonòmica que tenen alguna competència sobre l'aigua. Per aquest motiu s'han demanat dades a l'Agència Catalana de l'Aigua que ha facilitat les dades del seu Registre d'Aigües.

En relació amb els aprofitaments de fonts pròpies cal afegir que l'elevat nombre d'habitatges aïllats dels diferents veïnats i barris fan preveure que el nombre de captacions no inscrites en cap registre (situació habitual a bona part del territori de català) sigui destacable, un fet que podrà significar que el càlcul del volum d'aigua explotat en el municipi procedent de fonts pròpies sigui de difícil quantificació.

10.1.4. Qualitat de l'aigua d'abastament

a) La xarxa d'aigua potable

Els diferents municipis que integren el Pla Estratègic estan dotats de la seva pròpia xarxa de distribució d'aigua potable que normalment acostuma a abastar al nucli urbà i en alguns casos fins i tot alguns dels masos i cases aïllades dels entorns. La majoria d'aquestes xarxes d'abastament municipal són relativament antigues fet que origina en molts casos problemes puntuals.

La normativa bàsica d'aplicació en el servei d'abastament d'aigua potable és a nivell estatal i està inclosa en el Real Decret 140/2003 de 7 de febrer, BOE número 45 de 21.02.03, d'harmonització amb la Directiva 98/83/CE de 3 de novembre. En aquesta normativa es fixa que totes les aigües destinades a consum humà han de satisfer els criteris de qualitat de l'annex I i completats amb proves analítiques i de les seves corresponents metodologies dels annexos IV i V. Aquesta normativa deroga el RD 1138/1990 de 14 de setembre i fixa les normes tècnico-sanitàries per a la captació, tractament, distribució i control de qualitat de les aigües de consum públic.

El RD 140/2003 fixa en diversos annexos els (1) paràmetres i valors paramètrics que han de complir les aigües potables:

Annex A.-Paràmetres microbiològics.

Annex B.-Paràmetres químics que es controlen, segons les especificacions del producte.

Annex C.-Paràmetres indicadors.

Annex D.-Radioactivitat.

Així com (2) les normes UNE-EN de substàncies utilitzades en el tractament d'aigua de consum humà,

(3) dades dels laboratoris de control de la qualitat de l'aigua de consum humà, (4) els mètodes d'assaig:

- A.-Paràmetres pels quals s'especifica els mètodes d'assaig
- B.-Paràmetres pels quals s'especifiquen les característiques dels resultats
- C.-Paràmetres pels quals no s'especifica cap mètode d'assaig

i (5) la periodicitat i nombre mínim de mostres de cada sistema d'abastament, segons el nombre d'habitants abastats.

Les diferents xarxes d'abastament proveeixen d'aigua a una població aproximada a 20.000 habitants, motiu pel qual tant les empreses subministradores com els Ajuntaments responsables han de dur a terme les corresponents analítiques de l'aigua d'abastament, atenent als criteris fixats per la legislació vigent per a cada una de les poblacions, tot oferint les pertinents garanties sanitàries.

L'estudi i anàlisi de la qualitat de l'aigua d'abastament dels diferents municipis s'ha realitzat en base a les proves analítiques facilitades pels respectius Ajuntaments així com de l'empresa subministradora SOREA que abasteix els municipis de Torelló i Sant Vicenç de Torelló. S'ha pogut disposar de dades analítiques de tipus mínima, normal i en alguns casos de tipus complert. Pràcticament totes les analítiques han estat assajades en el laboratori de la Diputació de Barcelona donat el conveni establert entre alguns dels Ajuntaments i aquest organisme.

A grans trets es tracta d'una aigua de bona qualitat, en tant que els paràmetres habituals es troben dins la normalitat. Ara bé en els darrers anys s'ha detectat una problemàtica puntual i creixent deguda a la presència de nitrats en l'aigua d'abastament, fet habitual en la comarca d'Osona. D'altra banda, a inicis de l'any 2001 es va clausurar un dels pous de Torelló per estar contaminat per presència de percloroetilè (PCE). El focus de la contaminació es va localitzar aigües amunt del pou, motiu pel qual s'han construït una sèrie de piezomètres a través dels quals es bomba l'aigua que, posteriorment és tractada amb carbó actiu, s'injecta novament al medi. Aquest episodi de contaminació actualment està controlat (les concentracions de PCE estan per sota els límits de concentració), tot i que de manera preventiva es manté el tractament, i el pou torna a estar en servei durant unes certes hores al dia.

- **Torelló**

S'ha disposat de dues anàlisis amb data novembre de 2002 corresponents a dues mostres d'aigua preses en el carrer Sant Roc i a la plaça Joan Maragall. Es tracta d'una aigua bicarbonatada càlcica amb valors de conductivitat relativament baixos (417 i 640 $\mu\text{s}/\text{cm}$ respectivament) i amb una concentració de nitrats per sota del límit màxim admissible (50 mg/l). Malgrat això, en la mostra d'aigua presa a la plaça Joan Maragall, s'ha detectat una concentració de 32,9 mg/l.

- **Sant Vicenç de Torelló**

S'ha disposat d'una analítica de tipus complerta de l'any 1994. Es tracta d'una aigua amb una conductivitat de 708 $\mu\text{s}/\text{cm}$ i una concentració de nitrats de 2,4 mg/l. En definitiva es tracta d'una aigua de bona qualitat.

- **Sant Pere de Torelló**

S'ha disposat del resum analític corresponent a l'any 2002 (SINAC) de l'aigua de consum de Sant Pere de Torelló. L'aigua subministrada és de bona qualitat amb conductivitats baixes –entre 343 µs/cm i 417 µs/cm–. La concentració de nitrats es troba entre 1,4 mg/l i 3,8 mg/l i es van detectar puntualment valors anòmals de ferro i manganès de 271 µg/l i de 64 µg/l respectivament (els valors límits admissibles són de 200 i 50 mg/l). Per aquest motiu es va sol·licitar una contraanàlisi i aquest any 2003 els valors es troben dins la normalitat.

- **Orís**

S'ha disposat d'una analítica complerta amb data desembre 2002 d'una mostra d'aigua presa en la plaça de Sant Genís. Correspon a una aigua bicarbonatada càlcica de baixa conductivitat (437 µs/cm) i amb una concentració de nitrats de 4,8 mg/l. La resta de paràmetres es troben dins els valors admissibles.

- **Sora**

S'ha disposat de dues analítiques de tipus normal de dues mostres d'aigua preses a Sora i al barri de Cussons.

La mostra d'aigua presa a la font de Sora es troba dins els paràmetres habituals tot i que presenta una conductivitat més elevada (674 µs/cm) i una concentració de nitrats de 1,40 mg/l. La resta de paràmetres es troben dins la normalitat.

D'altra banda, la mostra recollida en la font de la Sardana a Cussons posa de manifest valors de conductivitat de 664 µs/cm i una concentració de nitrats de 5,60 mg/l. No hi ha altres aspectes rellevants a destacar.

- **Montesquiú**

S'ha disposat d'una analítica complerta amb data febrer de 2002 d'una mostra d'aigua presa en la font de la plaça Emili Juncadella. Es tracta d'una aigua bicarbonatada càlcica amb una conductivitat de 506 µs/cm i una concentració de nitrats de 12 mg/l. Malgrat això, s'ha disposat de dades analítiques més recents (març de 2003) en les que es posen de manifest concentracions elevades de nitrats de 37,86 mg/l i de 41,60 mg/l que s'acosten al límit d'admissibilitat (50 mg/l)

- **Sant Quirze de Besora**

S'ha disposat de diverses analítiques (any 2003) de tipus mínima i normal preses en la plaça Bisaura i a la font de la plaça Major. En l'analítica normal corresponent a la mostra d'aigua de la plaça Bisaura s'observa un valor de conductivitat baix de 425 µs/cm i una concentració de nitrats de 7,1 mg/l.

D'altra banda, en les analítiques amb data 3 i 29 de març de 2003 es posen de manifest valors de nitrats de 13,23 mg/l i 11,88 mg/l respectivament.

- **Santa Maria de Besora**

S'ha disposat d'una anàlisi complerta amb data desembre de 2002 d'una mostra d'aigua presa en l'anomenada font de la carretera. Es tracta d'una aigua bicarbonatada càlcica amb conductivitat de 641 $\mu\text{s}/\text{cm}$. i que presenta una concentració de nitrats de 2,50 mg/l.

- **Vidrà**

S'ha disposat d'una anàlisi normal, amb data desembre de 2002, d'una mostra d'aigua presa a la font del roure. Es tracta d'una aigua de bona qualitat en la que no hi ha aspectes a remarcar, tret d'una conductivitat baixa de 445 $\mu\text{s}/\text{cm}$.

b) Abastament de fonts pròpies

Les dades de la qualitat de l'aigua dels abastaments de fonts pròpies no són disponibles per part del farmacèutic titular ni per l'empresa subministradora, donat que els controls de la potabilitat d'aquestes aigües no està establert en la normativa, i per tant depenen de la voluntat dels mateixos interessats. Per aquest motiu no és possible disposar d'informació relativa a aquestes fonts d'abastament que són, de fet, utilitzades per una població propera als 721 habitants (població disseminada no connectada a la xarxa de distribució, segons padrons municipals de 2003 dels respectius municipis).

c) Fonts públiques

En l'àmbit supramunicipal existeixen nombroses fonts naturals que són d'accés públic, el control de la qualitat de les quals és competència del propi Ajuntament, que ha d'assegurar la corresponent garantia sanitària.

Pràcticament la totalitat de les fonts naturals que hi ha en l'àmbit supramunicipal no són potables ja sigui per la presència de nitrats com de coliforms totals i fecals (veure capítol de medi físic).

10.1.5. Usos i consums d'aigua

Bona part del consum d'aigua de l'àmbit supramunicipal es fa a partir de l'aigua potable de xarxa. En menor proporció existeixen captacions particulars que destinen l'aigua majoritàriament a l'abastament dels habitatges aïllats, al reg agrícola i a algunes activitats econòmiques industrials i ramaderes.

Les aigües superficials poden ser utilitzades per al reg agrícola però amb un volum poc significatiu donat el seu caràcter marcadament estacional.

a) Aigua potable de xarxa

A grans trets els volums totals d'aigua de la xarxa d'aigua pública s'han incrementat progressivament en els darrers anys. Quant a abonats de la xarxa d'aigua potable el seu nombre total és de 8.906, els quals en la majoria dels municipis es diferencien entre domèstics i industrials.

En aquest apartat es fa referència als volums que s'exploten a cadascun dels municipis i a les necessitats de consum de tots els municipis, per tal de poder fer una valoració de quines són les pèrdues que tenen lloc a les xarxes d'abastament, malgrat que en la majoria de municipis donada la manca d'informació no ha estat possible valorar.

- **Torelló**

Taula 10.1.18.

Detall, en m³/any, d'aigua potable subministrada per SOREA a Torelló els anys 1998-2002.

Font	1998	1999	2000	2001	2002
Pou zona esportiva	632.860	632.760	604.600	4.510	8.316
Pous Nous 1 i 2	447.690	669.740	623.550	1.036.450	1.108.515
Can Basses	191.460	161.520	158.400	334.879	297.648
Total pròpies	1.272.010	1.464.020	1.386.550	1.375.839	1.414.479

Font: Sorea S.A.

Taula 10.1.19.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi de Torelló entre els anys 1998 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%
1998	950.665	950.665	100	-	-
1999	1.104.252	873.741	79,13	230.511	20,87
2000	1.189.618	923.373	77,62	266.245	22,38
2001	1.189.897	925.038	77,74	364.859	30,66
2002	1.127.568	898.472	79,68	229.096	20,32

Font: Sorea S.A.

La variació del consum d'aigua mensual i trimestral, la que hauria de reflectir les fluctuacions estacionals, és realment poc contrastada com reflecteixen els consums dels anys de què es disposa informació. En aquest sentit els mesos de màxim consum són els de juny i juliol coincidint en els mesos de més calor i menor pluviometria, i els de menor consum són novembre, desembre, gener i febrer.

Pel que fa als volums d'aigua posats a la xarxa de Torelló respecte els volums registrats per comptador, s'ha disposat de la informació corresponent al període 1998-2002. Els valors que ha facilitat SOREA fan referència a "volums posats en xarxa" i "volums registrats" i indiquen que el percentatge d'incontrolats està comprès entre el 25% i 30%, el qual es considera un tant elevat si tenim en compte que el valor habitual en les xarxes d'abastament municipal és d'un 20%.

L'ús del terme "incontrolats" és motivat perquè es tracta d'un volum d'aigua que la companyia realment no ha controlat, el qual pot englobar:

- errors de comptador en casos de volums molt reduïts,
- buidat de trams de tuberia per reparacions,
- possibilitat que en ocasions es puguin omplir dipòsits, hidrants,..., sense comptador,
- connexions al carrer en què no s'hagi posat el comptador portàtil, i
- pèrdues de la xarxa.

Taula 10.1.20.

Volums d'aigua posats en xarxa, registrats i incontrolats a la xarxa d'abastament municipal.

Any	Posats en xarxa (m³)	Registrats (m³)	Incontrolats (m³)	Incontrolats (%)
1998	1.406.470	1.028.577	377.893	26,86
1999	1.464.020	1.049.980	414.040	28,28
2000	1.386.550	1.029.804	356.746	25,75
2001	1.375.839	1.015.524	360.315	25,83
2002	1.414.479	977.562	436.917	30,24

Font: Sorea S.A.

L'elevat percentatge d'incontrolats de l'any 2002 és degut a les diverses fuites que hi van haver. Els valors de registrats i posats en xarxa difereixen dels valors de consum obtinguts a partir de la facturació. No s'ha pogut determinar el motiu d'aquest fet.

• **Sant Vicenç de Torelló**

Taula 10.1.21.

Detall, en m³/any, d'aigua potable subministrada per SOREA a Sant Vicenç de Torelló els anys 2000-2002.

Font	2000	2001	2002
Pou Vila-seca 1	124.069	162.162	150.857
Pou Vila-seca 3	41.551	138.074	137.482
Pou Bellmunt	58.610	16.788	37.862
Total pròpies	224.230	317.024	326.201

Font: Sorea S.A.

Taula 10.1.22.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi de Sant Vicenç de Torelló entre els anys 2000 -02.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%
2000 ²	167.267	152.667	91,27	14.600	8,73
2001	213.323	170.082	79,73	43.241	20,27
2002	169.309	159.837	94,40	9.472	5,60

Font: Sorea S.A.

Durant els dies laborals el consum es manté constant, mentre que els dissabtes s'incrementa i els diumenges disminueix. El mes d'agost és el de menor consum coincidint amb el període de vacances.

Pel que fa als volums d'aigua posats a la xarxa de Sant Vicenç de Torelló respecte els volums registrats per comptador, s'ha disposat de la informació corresponent al període 1998-2002. Els valors que ha facilitat SOREA fan referència a "volums posats en xarxa" i "volums registrats" i indiquen que el percentatge d'incontrolats es troba per sobre del 40% el qual es considera molt elevat.

Taula 10.1.23..

Volums d'aigua posats en xarxa, registrats i incontrolats a la xarxa d'abastament municipal.

Any	Posats en xarxa (m ³)	Registrats (m ³)	Incontrolats (m ³)	Incontrolats (%)
2000	224.230	123.103	101.127	45,09
2001	317.024	191.055	125.969	39,73
2002	326.201	189.044	137.157	42,04

Font: Sorea S.A.

Els valors de consum obtinguts a partir de la facturació difereixen del volum de registrats. No s'ha pogut establir el motiu pel qual difereixen.

• Sant Pere de Torelló

Taula 10.1.24.

Detall, en m³/any, d'aigua potable subministrada a Sant Pere de Torelló els anys 1999-2002.

Font	1999	2000-2002
Forat Micó	375.000	172.800
Fornés	50.000	124.600
Pou Pedroses	5.000	5.000
<i>Total pròpies</i>	430.000	300.000

Font: Ajuntament de Sant Pere de Torelló

² Dades del segon al quart trimestre

Taula 10.1.25.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi els anys 2001 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%
2001	91.919	69.277	75,37	22.642	24,63
2002	306.624	210.194	68,55	96.430	31,45

Font: Ajuntament de Sant Pere de Torelló

El consum a Sant Pere de Torelló s'incrementa un 10% els dissabtes, mentre que els diumenges disminueix un 30% respecte els dies laborals. A l'hivern hi ha una mitjana de consum de 700 m³/dia i als estius s'incrementa fins a 1.000 m³/dia.

Es desconeix el volum d'incontrolats existent i el motiu pel qual les xifres anuals difereixen tant d'un any a un altre.

- **Orís**

Taula 10.1.27.

Detall, en m³/any, d'aigua potable subministrada a Orís els anys 2001-2002.

Font	2001	2002
Pou de la Font de la Conangle	78.182	101.988

Font: Ajuntament d'Orís

Taula 10.1.28.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 1999 i 2002.

Any	Consum total
1999	28.312
2000	18.653
2001	28.474
2002	43.898

Font: Ajuntament Orís

Els consums reflectits dels anys 2000, 2001 i 2002 corresponen únicament a 2 trimestres. L'únic any complet de què s'ha disposat de dades és el de l'any 1999.

El consum a Orís ha augmentat en els darrers anys, però sobretot l'any 2002 donada la instauració de noves indústries i l'augment d'habitatges. Els consums disminueixen els caps de setmana (sobretot pel tancament de la fàbrica) i es dispara sobretot a l'estiu.

Es desconeix el volum d'incontrolats existent però segons una valoració estimativa realitzada pel tècnic responsable es podria trobar entorn el 35%.

- **Sora**

Taula 10.1.29.

Detall, en m³/any, d'aigua potable subministrada a Sora els anys 2000-2002.

Font	2000	2001	2002
Total pròpies	42.658	46.340	52.712

Font: Ajuntament de Sora

Taula 10.1.30.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 2000 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%	Consum agrícola/ramader	%
2000	46.776	42.658	91,20	4.118	8,80	-	-
2001	46.340	16.144	34,84	4.938	10,66	25.258	54,50
2002	52.712	17.898	33,95	2.684	5,09	32.130	60,96

Font: Ajuntament de Sora

La variació de consum al llarg de l'any a Sora no es pot determinar ja que les lectures de comptador són anuals.

Es desconeix el volum d'incontrolats existent.

- **Montesquiú**

A Montesquiú es desconeix el volum que s'explota de cadascuna de les captacions municipals motiu pel qual no es poden mostrar dades. El consum a Montesquiú però, s'incrementa especialment a l'estiu. Tanmateix es desconeix el volum d'incontrolats existent.

Taula 10.1.31.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 1998 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial-agrícola	%
1998	48.730	47.624	97,73	1.106	2,27
1999	52.412	51.468	98,20	944	1,80
2000	35.792	33.237	92,86	2.555	7,14
2001	50.383	44.752	88,82	5.631	11,18
2002	48.516	42.598	87,80	5.918	12,20

Font: Ajuntament de Montesquiú

- **Sant Quirze de Besora**

A les captacions municipals de Sant Quirze de Besora no hi ha comptadors a la sortida dels pous, motiu pel qual es desconeix el volum que explota cada pou.

Taula 10.1.32.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 1999 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%
2000 ³	18.616	16.601	89,17	2.015	10,83
2001	97.016	84.673	87,28	12.343	12,72
2002	88.641	80.265	90,55	8.376	9,45

Font: Ajuntament de Sant Quirze de Besora

El consum a Sant Quirze de Besora s'incrementa sobretot els caps de setmana i durant l'estiu.

Es desconeix el volum d'incontrolats existent.

- **Santa Maria de Besora**

Es desconeix el volum explotat pel pou i la font que abasten a la població i per tant no es pot determinar el volum d'incontrolats.

Taula 10.1.33.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 1999 i 2002.

Any	Consum total
1998	19.522
1999	20.482
2000	19.047
2001	21.225
2002	23.265

Font: Ajuntament de Santa Maria de Besora

El consum industrial a Santa Maria de Besora està inclòs amb el domèstic ja que es facturen conjuntament (no hi ha diferència de tarifes). Només hi ha constància d'una empresa serradora.

- **Vidrà**

Tanmateix a Vidrà es desconeixen els volums explotats per les captacions municipals i per aquest motiu no s'ha pogut quantificar el volum d'incontrolats. No obstant es disposa de les dades de consum durant els anys 2000-2002.

³ Són dades del quart trimestre

Taula 10.1.34.

Detall, en m³/any, del consum d'aigua al municipi entre els anys 1999 i 2002.

Any	Consum total	Consum domèstic	%	Consum industrial	%
2000 ⁴	11.668	3.843	32,94	7.825	67,06
2001	21.620	7.320	33,86	14.300	66,14
2002	23.289	6.849	29,41	16.440	70,59

Font: Ajuntament de Vidrà.

La facturació a Vidrà és semestral, motiu pel qual no es poden determinar les variacions de consum al llarg de l'any.

Finalment s'ha intentat calcular els consums unitaris d'aigua per a cada municipi a partir de les dades de què s'ha disposat. Els consums unitaris obtinguts es mostren en la taula següent:

Taula 10.1.35.

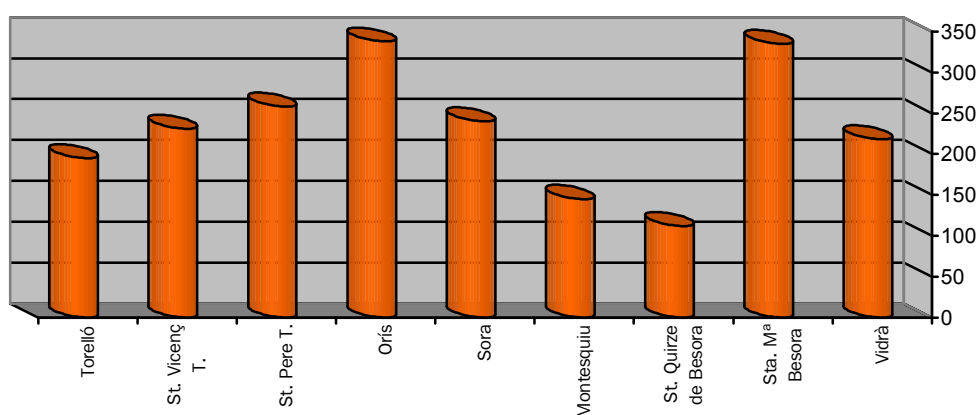
Consums unitaris d'aigua per municipis

Municipi	Consum unitari (l/dia.persona)
Torelló	195
Sant Vicenç de Torelló	231
Sant Pere de Torelló	258
Orís	338
Sora	240
Montesquiu	145
Sant Quirze de Besora	112
Santa Maria de Besora	335
Vidrà	218

Font: Elaboració pròpia.

Figura 10.1.2

Consums unitaris dels municipis que integren el Pla Estratègic

Font: Elaboració pròpia.

⁴ Correspon a dades del segon semestre

La dotació que es té compte a Catalunya a l'hora de fer qualsevol treball relacionat amb abastament d'aigua municipal és de 250 l/persona.dia. Segons això i amb les dades que es mostren en el gràfic, es pot observar com alguns dels municipis del Pla Estratègic excedeixen aquesta dotació. Els municipis d'Orís i Santa Maria de Besora es troben bastant per sobre i d'altres com Montesquiú i Sant Quirze de Besora disten bastant per sota. No obstant cal tenir en compte la poca fiabilitat de les dades aportades en el cas dels municipis d'Orís i de Santa Maria de Besora poden distar de la realitat la qual cosa podria modificar aquestes xifres de manera important.

b) Fonts pròpies

La valoració dels consums provinents de fonts pròpies és sempre de difícil quantificació donat que no sempre es disposa de dades reals i per tant aquest càlcul s'ha de realitzar en base a estimacions.

El consum d'aigua provinent de fonts pròpies per a usos domèstics s'ha pogut estimar en base a dades objectives: és a dir a veïns no connectats a la xarxa pública d'aigua per a usos domèstics i assimilables. Així, els consums d'aigua de fonts pròpies per a ús domèstic, i de petites activitats econòmiques amb ús d'aigua també assimilable a domèstic prenent una dotació de 250 l/dia.persona, s'ha estimat en 65.791 m³/any.

Els consums industrials d'aigua provinents de fonts pròpies no s'ha pogut determinar amb la informació disponible. Malgrat tot, es tenen dades relatives al volum declarat d'ús industrial, i per tant es pren el volum concedit de 119.688 m³/any.

El consum d'aigua de fonts pròpies per a reg agrícola s'ha estimat en base a la superfície agrícola de regadiu que figura a les bases de dades del Consell Comarcal d'Osona donat que el grau de d'aprofitaments d'aigua per a ús agrícola no inscrits al registre de l'Agència Catalana de l'Aigua és destacat. En aquest sentit es disposa de dades corresponents a parcel·les declarades destinades a conreu i horta de regadiu, en les que hi ha registrades 216,252 hectàrees. Cal assenyalar que no es disposa de dades dels municipis de Montesquiu i Sora i que en els municipis de Santa Maria de Besora i Vidrà no hi figuren superfícies de regadiu.

Taula 10.1.36.

Relació de les superfícies de regadiu declarades

Municipi	Superfície de regadiu
Torelló	46,98
Sant Vicenç de Torelló	12,27
Sant Pere de Torelló	124,03
Orís	22,05
Sant Quirze de Besora	10,90
Santa Maria de Besora	-
Vidrà	-
<i>Total</i>	<i>216,52</i>

Font: Consell Comarcal d'Osona

Atenent a unes dotacions habituals en aquesta àrea d'1 L/seg/ha, a 200 dies de reg l'any i una mitjana teòrica de reg de 4 hores/dia de reg, s'han calculat unes necessitats hídriques per les 216,252 hectàrees de 622.805 m³ que s'estarien proveïnt de fonts pròpies.

L'estimació del consum d'aigua destinat a usos ramaders s'ha fet en base a les dades de capacitat de les granges facilitades pel Consell Comarcal d'Osona. Donat que no existeixen xifres prou fiables pel que fa al cens ramader dels municipis s'ha fet una estimació en base a les capacitats de les granges. Cal assenyalar que no es disposa de dades corresponents als municipis de Sora i de Montesquiu. En aquest sentit, les dades de que disposa el Consell Comarcal indiquen hi ha censat en el conjunt de municipis 107.906 caps de bestiar entre vaquí, porcí i equí; 33.801 caps entre aviram i conills; i 18.783 caps d'oví i cabrum. Atenent a unes dotacions estimades de 20, 4 i 10 L/cap i dia, respectivament, es conclou que el volum explotat (previsiblement de fonts pròpies) per

a ús ramader pot ser de 787.714, 49.350 i 68.558 m³/any, respectivament, xifra que representaria un volum total anual de 905.622 m³ destinats a usos ramaders.

Taula 10.1.37.
Capacitat de les granges inventariades

Municipi	Capacitat de les granges		
	Vaquí, porcí i equí	Aviram i conills	Oví i cabrum
Torelló	22.969	806	428
Sant Vicenç de Torelló	7.534	1.462	3.007
Sant Pere de Torelló	19.579	27.258	6.910
Orís	25.571	2.028	1.425
Sant Quirze de Besora	5.393	589	2.696
Santa Maria de Besora	14.192	1.600	912
Vidrà	12.668	58	1.446
<i>Total</i>	<i>107.906</i>	<i>33.801</i>	<i>18.783</i>

Font: Consell Comarcal d'Osona

Finalment cal afegir que no ha estat possible el càlcul ni l'estimació del volum d'aigua provinent de fonts pròpies que es destina a usos com pot ser el reg d'horts i altres.

Tot seguit es comparen els volums d'aigua provinents de fonts pròpies que figuren com a concedits en el registre de l'Agència Catalana de l'Aigua i els estimats en base a dades reals.

Taula 10.1.38.
Comparació de volums concedits/estimats (m³/any) procedents de fonts pròpies.

Ús	Volum concedit (m ³)	Volum estimat (m ³)
Reg	119.247	-
Domèstic	13.414,50	65.791
Ramader	5.475	905.622
Industrial	5.000	119.688
Reg agrícola	6.830	622.805

Font: Elaboració pròpia.

c) Declaracions d'ús i consum de l'aigua (DUCA)

En aquest apartat es reflecteixen les declaracions efectuades a l'Agència Catalana de l'Aigua per part de les empreses ubicades en l'àmbit supramunicipal. En aquestes declaracions hi figuren els respectius cabals declarats desglossats per municipis.

Taula 10.1.39.

Relació de declaracions abreujades i domèstiques (any 2003).

Municipi	Nre. de declaracions	Cabal abastat declarat (m ³ /any)	
		Xarxa	Fonts pròpies
Torelló	114	31.600	728
Sant Vicenç de Torelló	26	3.407	4.738
Sant Pere de Torelló	22	5.445	0
Orís	2	0	399
Sora	6	1.880	0
Montesquiu	3	2.752	0
Sant Quirze de Besora	13	1.515	243
TOTAL	186	46.599	6.108

Font: Agència Catalana de l'Aigua.

Taula 10.1.40.

Relació de declaracions bàsiques, simplificades i ordinàries (any 2003).

Municipi	Nombre de declaracions	Cabal abastat declarat (m ³ /any)	
		Xarxa	Fonts pròpies
Torelló	8	258.554	1.680
Sant Vicenç de Torelló	1	31.603	45.224
Sant Pere de Torelló	1	25.000	19.133
Orís	1	10.500	46.225
Sant Quirze de Besora	2	1.644	1.318
Vidrà	1	4.990	0
TOTAL	14	332.291	113.580

Font: Agència Catalana de l'Aigua.

A les bases de l'Agència Catalana de l'Aigua no hi figuren dades del municipi de Santa Maria de Besora.

10.2. Aigües residuals

L'ens responsable del sanejament a Catalunya ha estat fins l'any 1998 la Junta de Sanejament, entitat adscrita al Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i, actualment, ho és l'Agència Catalana de l'Aigua.

El sanejament dels municipis del Pla Estratègic s'emmarca, com el de la totalitat de municipis de Catalunya, en el Pla de Sanejament de Catalunya (D. 337/1982, de 27 d'abril), recolzat per altres normatives d'àmbit territorial com el D. 16/1984, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Pla de Sanejament corresponent a l'àmbit territorial "zones 2 i 3" i el seu règim econòmico-financer.

El Decret Legislatiu 1/1988 de 28 de gener aprova la refosa dels preceptes de la Llei 5/1981, de 4 de juny, i la Llei 17/1987, de 13 de juliol, en un text bàsic únic.

Hi ha altres normatives de caràcter important a Catalunya però que no arriben a afectar a tots els municipis del Pla Estratègic com poden ser:

- el Decret 328/1988 d'11 d'octubre, d'aqüífers protegits, en el que no hi figura cap dels municipis
- o el Decret 283/1998, de 21 d'octubre, de designació de zones vulnerables a la contaminació per nitrats, en el que hi figuren els municipis de Torelló, Sant Vicenç i Sant Pere de Torelló i Orís.

Aquests dos aspectes, per bé que no contemplats des del punt de vista legal, són i/o poden arribar a ser problemàtics en el futur dels municipis.

Finalment el Decret 83/1996, de 5 de març, sobre mesures de regularització d'abocaments d'aigües residuals afecta als particulars i activitats econòmiques que aboquen les seves aigües directament al domini públic hidràulic.

10.2.1. Sistemes de sanejament municipals

La xarxa de sanejament i col·lectors és mantinguda per la majoria dels Ajuntaments, i recull les aigües domèstiques, industrials i pluvials dels municipis que posteriorment són abocades o bé a llera pública o bé conduïdes a estacions depuradores per a procedir al seu tractament abans de ser abocades.

El sistema de sanejament a la Vall del Ges està constituït per una xarxa de col·lectors que recullen les aigües residuals i pluvials que van a parar a EDAR ubicada en el municipi de Torelló; mentre que la major part dels municipis del Bisaura i Orís aboquen les seves aigües residuals al riu Ter, a excepció de Vidrà que disposa d'estació depuradora.

Els municipis de Montesquiú, Sora, Santa Maria i Sant Quirze de Besora i Orís actualment no disposen de cap EDAR, motiu pel qual aboquen les seves aigües residuals al riu Ter. No obstant, ja està aprovat en el Pla de Sanejament de 2002 de l'Agència Catalana de l'Aigua la futura instauració d'una estació depuradora a Sant Quirze de Besora. La futura estació depuradora rebrà i tractarà les aigües residuals de Sant Quirze de Besora i del seu municipi veí Montesquiú.

a) Vall del Ges i Orís

Els municipis de Sant Pere i Sant Vicenç de Torelló i Torelló en la xarxa de col·lectors recullen les aigües residuals i pluvials que posteriorment són conduïdes a l'estació depuradora de Torelló.

La xarxa de sanejament de Torelló està distribuïda per tot el nucli de la població i arriba fins al sector de les Vinyes. Malgrat això encara resten àrees sense connexió a clavegueram com és el cas del carrer Espadamala i el sector de la Coromina que aboquen les aigües residuals directament al Ter, a l'igual que l'àrea del polígon de Puigbacó.

A Sant Vicenç de Torelló hi ha quatre nuclis amb xarxa de sanejament:

- En el nucli de Sant Vicenç el 90% de les aigües van al col·lector que va fins a l'EDAR de Torelló. El 10 % restant, provinent del sector del carrer Bellmunt, es condueix fins a una fossa sèptica i posteriorment s'aboca a la riera Aníjol.
- Les aigües residuals de l'àrea de la Serra d'en Jolis i del polígon abans de ser abocades al Ter passen per uns decantadors.
- A Vila-seca les aigües residuals van a una fossa sèptica abans de ser abocades al Ter.
- Finalment les aigües residuals de Borgonyà posteriorment a un procés de decantació són abocades al Ter.

A Sant Pere de Torelló la xarxa de sanejament està distribuïda per tot el nucli urbà. Les aigües residuals es recullen en el col·lector que va fins a l'EDAR de Torelló. Únicament hi ha la urbanització de la Riera que no està connectada al col·lector, motiu pel qual les seves aigües residuals són abocades al Fornès, prop de la seva confluència amb el Ges. En aquest aspecte l'Ajuntament ha contactat amb l'Agència Catalana de l'Aigua per tal de solucionar aquest problema.

A Orís només hi ha xarxa de sanejament a la zona de Can Branques. Hi ha un col·lector que recull les aigües residuals i pluvials les quals són sotmeses a un filtratge abans de ser abocades al Ter.

b) Bisaura

El nucli de Sora està connectat a xarxa de sanejament i les seves aigües residuals passen primerament a través d'un filtre i posteriorment s'aboquen a la riera de Sora. D'altra banda, els barris de Cussons i del Serradet també disposen de la seva xarxa de sanejament. Les seves aigües residuals són conduïdes a una fossa sèptica i posteriorment passen per un filtratge abans de ser abocades a la riera de Cussons.

El nucli urbà de Montesquiú està connectat a clavegueram i a través de dos col·lectors que recullen les aigües residuals i pluvials. Les aigües abans de ser abocades al Ter passen a través d'un filtre. Aquest procés quan plou –i sobretot en no disposar de xarxa separativa– s'ha d'aturar perquè s'embussa i no desguassa correctament.

La xarxa de sanejament de Sant Quirze de Besora abraça tot el nucli urbà. El col·lector discorre paral·lelament al marge esquerre del Ter i s'aboquen les aigües en el mateix.

Pràcticament tot el nucli urbà de Santa Maria de Besora està connectat a xarxa de sanejament, a excepció de l'escola. Totes les aigües residuals del municipi s'aboquen a la riera de la Foradada.

D'altra banda, el municipi de Vidrà disposa d'EDAR pròpia, ubicada al SE del nucli de població. Tot el nucli urbà està connectat a la xarxa de sanejament, excepte algunes cases i masos aïllats. Les aigües residuals es recullen a través de dos col·lectors que conflueixen abans d'arribar a l'EDAR. Les aigües tractades són abocades posteriorment al Ges.

10.2.2. Els abocaments

En els municipis que integren el Pla Estratègic els abocaments d'aigües residuals poden ser únicament de dos tipus: (1) abocaments directes al domini públic hidràulic, l'autorització dels quals és competència de l'Agència Catalana de l'Aigua, i (2) abocaments a la xarxa de clavegueram dels respectius municipis, l'autorització dels quals és competència del Consell Comarcal d'Osona (col·lector en baixa) per bé que la connexió a la xarxa ho és municipal (col·lector en alta).

En relació a l'ús de la xarxa de sanejament esmentar que no existeix en cap dels Ajuntaments una ordenança municipal que reguli l'ús i els abocaments a la xarxa de sanejament. No obstant, el Consell Comarcal d'Osona disposa d'un Reglament regulador dels abocaments industrials que aboquen les seves aigües residuals a xarxa de sanejament.

La major part de particulars i establiments del municipi estan connectats al sistema públic de sanejament, tot exceptuant els habitatges aïllats dels veïnats existents que, donada la dificultat tècnica i econòmica que arribi a la xarxa de col·lectors, acostumen a tenir fosses sèptiques.

La presència de corrents superficials d'entitat com el riu Ter i el Ges ha fet possible l'abocament de les aigües residuals d'alguns dels municipis al domini públic hidràulic a manca d'estacions depuradores que puguin tractar aquestes aigües abans de ser abocades al medi hídic. Això permet justificar que els 64 expedients d'autorització d'abocament dels quals existeix constància a l'Agència Catalana de l'Aigua són a llera pública. A continuació es presenta la relació d'aquests expedients existents així com el seu estat de tramitació.

Taula 10.2.1.

Relació dels expedients d'autorització d'abocament a llera pública.

Codi Expedient	Establiment	Municipi	Estat
021998000205	CARNIQUES AUSA, S.L.	MONTESQUIU	Autoritzat
021998000877	CONSORCI PER LA GESTIO RESIDUS URBANS D'OSONA-ABOC.D'ORIS-	ORÍS	En tràmit
021999000594	FILATURES GESTER, SL		Autoritzat
021999000595	TRANSFORMACIONES INDUSTRIALES DEL PLASTICO, S.A.(TRIPASSA)		Autoritzat
021999000596	FORCADA BALLUS, JAUME -HOSTAL DE BAJALOU-		Autoritzat
022000000019	BRILL BAGES, S.L.		En tràmit
022000000107	TECNiques D'ESTAMPACIO I EMBUTICIO DE METALLS, S.A.		En tràmit
022001100011	ENDESA GENERACION, S.A. -CENTRAL EL MOLI-		En tràmit
021977000029	AJUNTAMENT DE SANT PERE DE TORELLO		SANT PERE DE TORELLÓ
021996000246	PROBELL'92, S.A	En tràmit	
021999000889	JOAN RUBIO SERRAT, SL	En tràmit	
021999000890	TIRDESAL, S.L.	En tràmit	
021999000891	GARCIA GINEBRA, JOSEP M -CASA COLONIES-	En tràmit	
021999001136	M.MAGEM, S.L.	En tràmit	
021998000717	ROCA VILAGELIU, JOSEP	SANT QUIRZE DE BESORA	En tràmit
021900000121	J.BARCONS BALASCH		Autoritzat
021992000025	MATIAS SERRANO LOPEZ		En tràmit
021993000151	SOME, S.A.		En tràmit
021999000203	TORREMAT, S.A.		En tràmit
021999000892	SOECA, S.A.		Autoritzat
021999000893	ESTACION SERVICIO EL TUNEL, S.A.		En tràmit
021999001600	SOME, S.A.		Autoritzat
022000000156	LL. MENDO - CAN PEDRET, S.L.		En tràmit
021998000442	COATS FABRA S.A.		SANT VICENÇ DE TORELLÓ
021900000114	TRABAL Y CASELLAS S.A.	Autoritzat	
021984000004	MATADERO FRIGORIFICO DEL GES, S.A (MAFRIGESA)	Autoritzat	
021999000618	ALMEDA ALAMANY Y CIA., S.A.	En tràmit	
021999005011	COATS FABRA S.A.	En tràmit	
022001100021	ALMEDA ALAMANY Y CIA., S.A.	En tràmit	
021998000443	JOAN ERRA, S.C.	SANTA MARIA DE BESORA	En tràmit
021999000896	MESTRE FRAUCA, M. ANTONIA		En tràmit
021997000546	URBANITZACIO O.P.P, S.L.		En tràmit
021999000900	TEIXITS PANIEGO, S.A.	SORA	En tràmit
021999000901	MECANITZATS CULLELL, S.C.		En tràmit
021999000902	ENCONATS MONTESQUIU, S.L.		En tràmit
021999000903	INDUSTRIAS FOVIT, S.L.		En tràmit
021999000904	TALLERS BASCO, S.C.P.		En tràmit
021998000444	VEM DE TAPAS METALICAS, S.A.		En tràmit
021900000414	COVIT, S.A.	TORELLÓ	En tràmit
021900000418	NADEU I SALA, S.L.		Autoritzat
021978000029	VITRI ELECTRO-METALURGICA, S.A.		Arxivat
021997000044	CARRE HULSTA, S.A.		En tràmit
021997000408	COVIT, S.A.		En tràmit
021997000440	PAVONATS E.SANCHEZ, S.L.		En tràmit
021996000130	ARTFA, S.L. PRODUCCIONS (MACROCONCERT U-ZONA REGGAE)		En tràmit
021992000055	PAVONATS E.SANCHEZ, S.L.		En tràmit
021993000077	VITRI ELECTRO-METALURGICA, S.A.		Arxivat
021994000053	NADEU I SALA, S.L.		Autoritzat
021999000080	ROCHERMA, SL		Autoritzat
021999000210	ARGENTVIU, S.L.		En tràmit
021999000907	FONTSERE-COMA, S.A.		En tràmit
021999000908	TECHNOTRAF, S.A.		En tràmit
021999000909	CUNITOR, S.A.		En tràmit
021999000910	ARTESANIES MIQUEL BORONAT, S.L.		En tràmit
021999000911	AGENCIA NORD, S.L.		En tràmit
022000000126	COSTERTEC, S.A.		En tràmit
022001000015	VV INTERNACIONAL, S.A.		En tràmit

Codi Expedient	Establiment	Municipi	Estat
022000000249	COSTERTEC, S.A.		En tràmit
022001000006	SOFIPLAST, S.A.		En tràmit
022001000007	PLASTIVIT, S.A.		En tràmit
022001000012	ANODIZADOS TORELLÓ, S.L.		En tràmit
022001000011	SEAPLAST, S.A.		En tràmit
022001000244	CAP.SB. SONDATGES FETS PER TUBKAL		En tràmit
021996000166	CAMPING DE VIDRA, S.A.	VIDRA	En tràmit
TOTAL EXPEDIENTS AUTORITZATS			11
TOTAL EXPEDIENTS EN TRÀMIT			49
TOTAL EXPEDIENTS ARXIVATS			3

Font: Agència Catalana de l'Aigua

En relació als abocaments a col·lector i a EDAR per part de les indústries existents, el Consell Comarcal ha facilitat el nombre d'empreses autoritzades i que són sotmeses a controls periòdics. En total hi ha enregistrades 168 empreses que aboquen les seves aigües residuals a la xarxa de sanejament pública.

Taula 10.2.2.

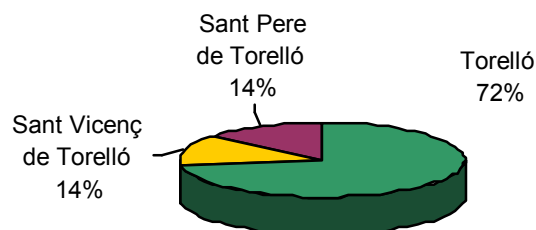
Nombre d'indústries amb abocament a xarxa de sanejament.

Municipi	Nombre empreses	% empreses
Torelló	122	72,61
Sant Vicenç de Torelló	23	13,69
Sant Pere de Torelló	23	13,69
TOTAL	168	100

Font: Consell Comarcal d'Osona

Figura.10.2.1.

Percentatge d'empreses amb autorització d'abocament de la Vall del Ges

Font: Consell Comarcal d'Osona

10.2.3. Sistemes de tractament de les aigües residuals

Les EDAR's de Torelló i de Vidrà funcionen des dels anys 1993 i 1999 respectivament i està previst la futura instauració d'una EDAR a Sant Quirze de Besora. Les principals característiques de les estacions depuradores d'aigües residuals gestionades conjuntament per l'empresa DEPURADORES D'OSONA (empresa explotadora) i pel Consell Comarcal d'Osona són les que es reflecteixen a continuació:

Nom del sistema. - Vall del Ges
Codi del sistema. -VGE
Conca hidrogràfica. -El Ter
Emplaçament. - X: 438305,4; Y: 4655312,0
Estat actual. -En servei
Població sanejada. - 15.158 habitants
Tipus de tractament. -Biològic amb desnitrificació i desfosforació
Habitants equivalents. -42.000
Cabal de disseny. - 180.000 m ³ /mes
Capacitat de tractament. -6.000 m ³ /dia
Nuclis i municipis servits. - Torelló (nucli) St. Vicenç de Torelló (nucli) Sant Pere de Torelló (nucli) Polígon Industrial Vila-Seca Polígon Industrial Camí de Font Santa

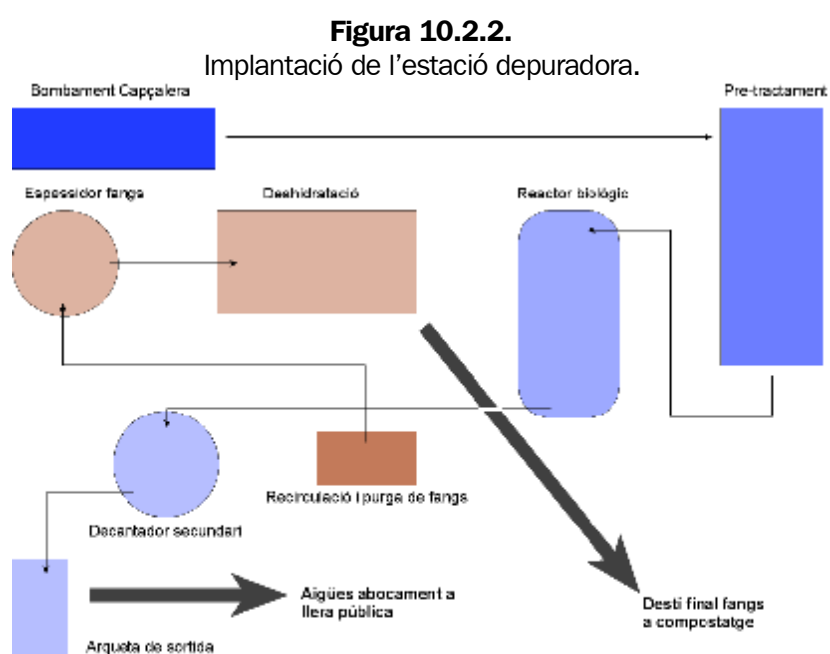
Nom del sistema. - Vidrà
Codi del sistema. -VID
Conca hidrogràfica. -El Ter
Emplaçament. - X: 4430944; Y: 46638290
Estat actual. -En servei
Població sanejada. - 119
Tipus de tractament. -Biològic
Habitants equivalents. -752
Cabal de disseny. - 15.000 m ³ /mes
Capacitat de tractament. -500 m ³ /dia
Nuclis i municipis servits. - Vidrà La Creu de l'Arç

Nom del sistema. - Sant Quirze de Besora
Codi del sistema. -SQB
Conca hidrogràfica. -El Ter
Emplaçament. - X: 4361670; Y: 4660886
Estat actual. -Prevista
Població sanejada. - 2.835
Tipus de tractament. -Biològic
Habitants equivalents. -2.240
Capacitat de tractament. -560 m ³ /dia
Nuclis i municipis servits. - Sant Quirze de Besora Montesquiú

Font: Agència Catalana de l'Aigua

A grans trets les plantes estan constituïdes bàsicament per:

- **Bombament i pretractament.** Hi ha un pas per reixes de grollers a l'entrada de la depuradora. Posteriorment es bomben les aigües fins al pretractament consistent en reixes de fins (tamís de 0,6 mm), desarenador-desgreixador. Amb el pretractament s'eliminen les sorres, olis i greixos.
- **Tractament biològic.** Té lloc mitjançant aireació prolongada.
- **Decantació secundària i recirculació.** Els fangs activats es decanten, des d'allí els fangs es recirculen i els excedents es bomben a un espessidor.
- **Espessidor.** Els fangs en excés s'espesseixen per centrifugació, per tal d'augmentar-ne la concentració.
- **Deshidratació.** El mètode de aireació prolongada evita la necessitat de digerir els fangs els quals es troben ja força mineralitzats i per tant es deshidraten per centrifugació.
- **Contenidor de fangs.**-Un cop deshidratats els fangs es van acumulant en un contenidor a partir del qual es destinen segons la seva qualitat a agricultura o compostatge a través d'un gestor de residus, o pel contrari, si no són aptes a assecatge tèrmic o bé a abocador per procedir a la seva eliminació.

Font: Agència Catalana de l'Aigua.

10.2.3.1. Els tractaments industrials en origen

De la informació obtinguda es desprèn que la majoria d'empreses aboquen a la xarxa de clavegueram, malgrat que es desconeix quins són els tractaments a què sotmeten els seus abocaments.

No obstant això, el Consell Comarcal d'Osona efectua controls analítics dels abocaments amb periodicitat anual o trimestral depenent de la càrrega contaminant i del cabal abocat per part de cadascuna de les empreses que aboquen a xarxa de sanejament. Al mateix temps s'encarrega de sancionar aquelles empreses o indústries que incompleixen el reglament on es fixen els paràmetres limitants dels abocaments.

10.2.4. Caracterització de les aigües residuals

a) Estacions depuradores Vall del Ges i Vidrà

L'estació depuradora de la Vall del Ges tracta les aigües residuals dels nuclis de Torelló, Sant Vicenç i Sant Pere de Torelló a més dels polígons industrials de Vila-Seca i del Camí de Font Santa des de l'any 1994. Aquest sistema està situat al marge dret del Ter i les aigües tractades són abocades al Ter en el punt de confluència amb el riu Ges.

A continuació es mostren els cabals mensuals tractats en l'estació depuradora durant els anys 2000-2002. Com es pot observar els cabals tractats han augmentat en els darrers anys, però sobretot durant l'any 2002.

Taula 10.2.3.

Cabals tractats en l'EDAR de Torelló en el període 2000-2002

Cabals tractats (m ³)		
2000	2001	2002
1.504.236	1.664.000	2.013.408

Font: Consell Comarcal d'Osona

No es disposa de dades del volum d'aigua que procedeix de cadascun dels municipis, no obstant en base als consums dels respectius municipis podem pensar que més de la meitat del volum tractat procedeix de Torelló. A més a més no es contempla la distinció entre aigües domèstiques i industrials ni fins i tot les pluvials –en no existir xarxa separativa– donat que aquestes s'homogenitzen abans d'entrar a l'EDAR, no permet extreure més conclusions al respecte.

Taula 10.2.4.

Cabals mensuals tractats a l'EDAR de la Vall del Ges. Any 2002.

Disseny	Cabal tractat	
	180.000 m ³ /mes	6.000 m ³ /dia
Mes		
Gener	142.109	4.584
Febrer	132.803	4.743
Març	168.202	5.426
Abril	184.570	6.152
Maig	206.168	6.651
Juny	178.859	5.962
Juliol	156.201	5.039
Agost	130.746	4.218
Setembre	171.291	5.710
Octubre	185.478	5.983
Novembre	182.009	6.067
Desembre	174.972	5.644
Total	2.013.408	-

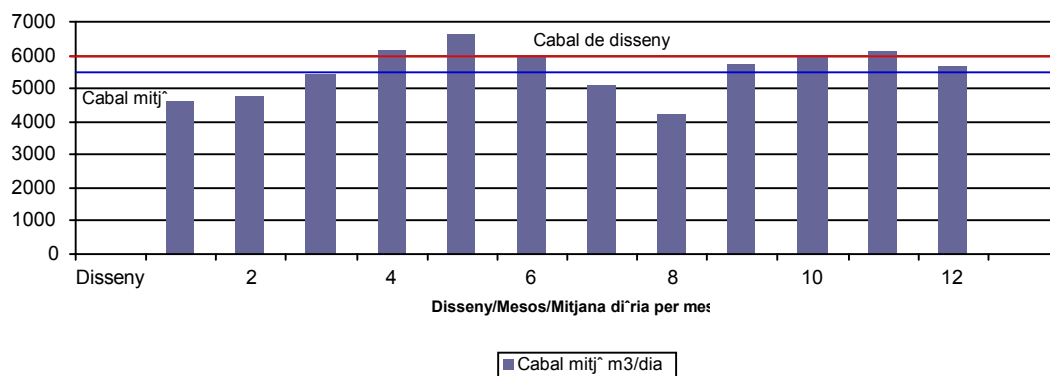
Font: Consell Comarcal d'Osona

L'any 2002 es va tractar un volum total de 2.013.408 m³, amb una mitjana mensual de 167.784 m³ no gaire allunyat del cabal de disseny, motiu pel qual es pot pensar que l'EDAR treballa a un alt

rendiment. El cabal màxim tractat correspon al del mes de maig, atribuïble a un mes especialment plujós que originà un major volum d'entrada a l'EDAR (cal tenir en compte que no hi ha una xarxa separativa d'aigües residuals i pluvials). Pel que fa a les variacions diàries es pot observar com en el mes d'agost hi ha un menor volum d'entrada a l'EDAR, això és atribuïble sobretot al tancament de les indústries durant el període vacacional i també a la baixa pluviometria (poca entrada d'aigües pluvials a la depuradora).

Figura 10.2.2.

Variacions mensuals del cabal mitjà diari d'entrada a l'estació depuradora del Sistema Vall del Ges. Any 2002.

Font: Consell Comarcal d'Osona.

L'estació depuradora de Vidrà per la seva banda tracta les aigües residuals de Vidrà i del nucli de la Creu de l'Arboç des de l'any 1999. Aquestes aigües després de ser tractades són abocades al Ges.

Els cabals mensuals tractats en l'estació depuradora de Vidrà durant els anys 2001 i 2002 són els que es mostren a continuació:

Taula 10.2.5.

Cabals tractats a l'EDAR de Vidrà durant el període 2001-2002.

Cabals tractats (m³)	
2001	2002
36.775	61.547

Font: Consell Comarcal d'Osona

Taula 10.2.6.

Cabals mensuals tractats a l'EDAR de Vidrà durant l'any 2002.

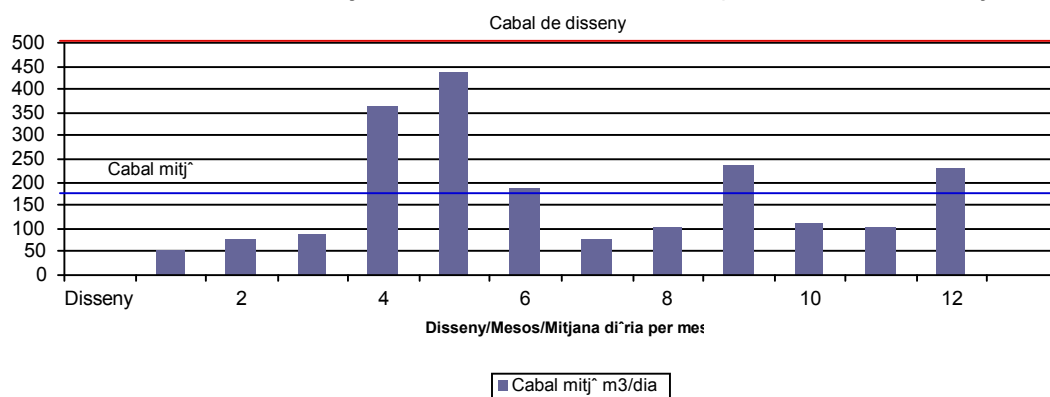
Disseny	Cabal tractat	
	15.000 m ³ /mes	500 m ³ /dia
Gener	1.634	53
Febrer	923	77
Març	2.704	87
Abril	10.861	362
Maig	13.445	434
Juny	5.520	184
Juliol	2.416	78
Agost	3.250	105
Setembre	7.051	235
Octubre	3.528	114
Novembre	3.160	105
Desembre	7.055	228
Total	61.547	-

Font: Consell Comarcal d'Osona

L'any 2002 es va tractar un volum total de 61.547 m³, amb una mitjana mensual de 5.129 m³ molt per sota del seu cabal de disseny. El cabal màxim tractat correspon tanmateix al del mes de maig, atribuïble molt probablement a un període de pluviometria elevada. En canvi, les variacions diàries posen de manifest un menor volum tractat durant el primer trimestre de l'any i durant els mesos d'estiu.

Figura 10.2.3.

Variacions mensuals del cabal mitjà diari d'entrada a l'estació depuradora de Vidrà. Any 2002.

Font: Consell Comarcal d'Osona.

b) Qualitat de les aigües residuals d'entrada i tractades

Les dades de qualitat de les aigües d'entrada (afluent) i sortida (efluent) de les estacions depuradores de la Vall del Ges i de Vidrà fan referència als paràmetres que es controlen habitualment. Les dades facilitades pertanyen a l'any 2002 i corresponen a valors mensuals.

Taula 10.2.7.

Dades analítiques (en mg/l) de l'afluent-efluent de l'EDAR del Sistema Vall del Ges.

Mes	Paràmetres													
	SS		DQO		DBO ₅		NTK		NH4		NO ₃	NO ₂	P total	
	A	E	A	E	A	E	A	E	A	E	E	E	A	E
Gener	345,3	11,4	693,7	36,3	280,0	3,7	82,4	18,4	65,1	14,9	4,2	0,6	45,7	1,50
Febrer	429,0	10,8	751,8	36,4	264,0	3,2	85,8	10,2	55,9	7,7	6,1	0,4	39,1	1,23
Març	281,4	8,5	457,8	24,9	162,0	1,9	57,0	2,3	41,0	0,8	6,0	0,0	28,3	1,12
Abril	234,8	6,1	319,9	31,0	186,8	1,2	51,1	1,7	33,8	0,3	7,7	0,0	24,0	0,98
Maig	206,4	5,4	268,6	19,0	140,0	1,9	27,6	1,8	27,1	0,3	13,9	0,0	14,4	0,73
Juny	228,7	4,5	333,3	16,3	155,8	2,0	47,6	1,8	36,9	1,0	16,4	0,0	15,7	0,72
Juliol	295,8	7,4	496,3	16,3	169,0	2,0	55,9	1,5	41,7	0,9	15,9	0,0	15,5	2,02
Agost	264,9	6,7	371,0	24,9	124,8	1,3	60,3	1,3	40,9	0,4	4,7	0,0	10,5	0,65
Setembre	280,3	5,2	394,0	17,8	130,0	1,4	53,9	1,2	44,1	0,5	9,9	0,0	8,2	1,85
Octubre	329,8	5,1	450,9	20,4	141,8	1,2	51,6	1,0	33,9	0,3	11,7	0,0	17,4	1,74
Novembre	316,3	6,3	451,8	22,5	153,5	2,6	56,3	1,3	39,2	0,3	12,5	0,0	28,9	1,88
Desembre	180,3	5,8	337,8	21,9	101,5	2,5	56,6	1,3	39,7	0,6	5,3	0,0	14,3	1,56
Mitjana	282,7	6,9	443,9	24,0	167,4	2,1	57,2	3,6	41,6	2,3	9,5	0,1	21,8	1,33

Font: Consell Comarcal d'Osona

Taula 10.2.8.

Dades analítiques (en mg/l) de l'afluent-efluent de l'EDAR del Sistema Vidrà.

Mes	Paràmetres															
	SS		DQO		DBO ₅		NTK		NH4		N total		NO ₃	NO ₂	P total	
	A	E	A	E	A	E	A	E	A	E	A	E	E	E	A	E
Gener	253	9	654	36	398	3	56,4	12,1	28,8	9,4	56,4	14,3	2,0	0,3	6,8	3,8
Febrer	295	8	686	50	397	4	37,1	5,8	18,9	2,9	37,1	7,4	1,6	0,2	7,5	5,7
Març	219	15	460	48	203	8	29,7	10,2	17,3	6,3	29,7	12,4	2,2	0,1	3,2	0,7
Abril	144	7	142	25	203	8	12,5	5,8	5,0	3,7	12,5	7,2	1,3	0,2	0,9	0,1
Maig	88	23	218	11	39	3	4,8	1,5	1,9	0,2	4,8	2,8	1,2	0,1	0,3	0,2
Juny	168	4	233	11	129	1	15,3	2,0	7,3	1,5	15,3	2,7	0,6	0,0	0,8	0,1
Juliol	216	7	408	24	296	3	24,3	4,5	13,4	3,7	24,3	5,1	0,5	0,1	7,2	0,9
Agost	119	7	344	30	171	2	43,4	2,7	28,6	1,6	43,4	4,2	1,5	0,0	3,5	0,7
Setembre	135	7	215	10	73	1	13,2	1,5	5,4	0,6	13,2	2,1	0,6	0,1	1,1	0,4
Octubre	182	3	207	15	105	1	21,1	2,2	10,8	1,9	21,1	3,7	1,4	0,1	1,3	0,3
Novembre	96	3	265	24	149	2	24,5	7,4	15,7	7,0	24,5	80,	0,6	0,0	4,8	1,5
Desembre	126	9	160	20	58	2	23,7	1,9	17,5	0,5	23,7	4,3	2,3	0,1	4,6	0,2
Mitjana	170	9	333	25	185	3	25,5	4,8	14,2	3,3	25,5	6,2	1,3	0,1	3,5	1,2

Font: Consell Comarcal d'Osona

Les aigües tractades a l'EDAR de Torelló són abocades al riu Ter. L'estudi més detallat de les dades de sortida indiquen que es tracta d'una aigua de qualitat relativament bona. Bàsicament tots els paràmetres s'han reduït en els darrers anys a excepció dels nitrats que el darrer any són un tant més elevats.

Taula 10.2.9.

Mitjanes mensuals dels principals paràmetres fisicoquímics analitzats en l'efluent de l'EDAR de Torelló.

Paràmetre	SS	DQO	DBO5	NTK	NH ₄	NO ₃	NO ₂	N total	P total
2000	12,1	38,0	3,4	7,2	5,0	6,0	0,5	12,6	1,76
2001	11	30,1	2,9	5,7	4,7	6,0	0,2	12,6	1,32
2002	6,9	21,0	2,1	3,6	2,3	9,5	0,1		1,33

Font: Consell Comarcal d'Osona

Pel que fa al sistema de Vidrà, les aigües tractades són abocades al riu Ges i la seva qualitat és bona. S'observa com en el darrer any la concentració dels diferents paràmetres ha disminuït.

Taula 10.2.10.

Mitjanes mensuals dels principals paràmetres fisicoquímics analitzats en l'efluent de l'EDAR de Vidrà.

Paràmetre	SS	DQO	DBO5	NTK	NH ₄	NO ₃	NO ₂	N total	P total
2001	11,8	34,2	5,0	6,4	4,4	2,8	0,1	7,6	1,76
2002	9	25	3	4,8	3,3	1,3	0,1	6,2	1,2

Font: Consell Comarcal d'Osona

c) Els fangs generats i el seu destí final

El procés de tractament dels fangs consisteix en (1) una digestió mitjançant airejació prolongada, (2) un espessiment per gravetat i finalment (3) un assecat per centrífuga. En resum, un cop generats se'ls espesseix per augmentar-ne la concentració i posteriorment es deshidraten (s'elimina l'excés de l'aigua) a fi de deixar-los en condicions per al seu posterior transport i ús.

La quantitat de fangs generats a les estacions depuradores és bastant constant al llarg de l'any 2002.

Taula 10.2.11.

Quantitat de fangs generats a les EDAR Vall del Ges i Vidrà durant any 2002.

Mes	Kg fangs generats	
	Vall del Ges	Vidrà
Gener	427.860	15.240
Febrer	324.320	-
Març	410.960	19.880
Abril	365.640	-
Maig	381.960	15.160
Juny	295.660	-
Juliol	195.520	-
Agost	192.440	-
Setembre	228.940	20.600
Octubre	331.740	-
Novembre	302.480	-
Desembre	298.600	-
Total any	3.756.120	70.880

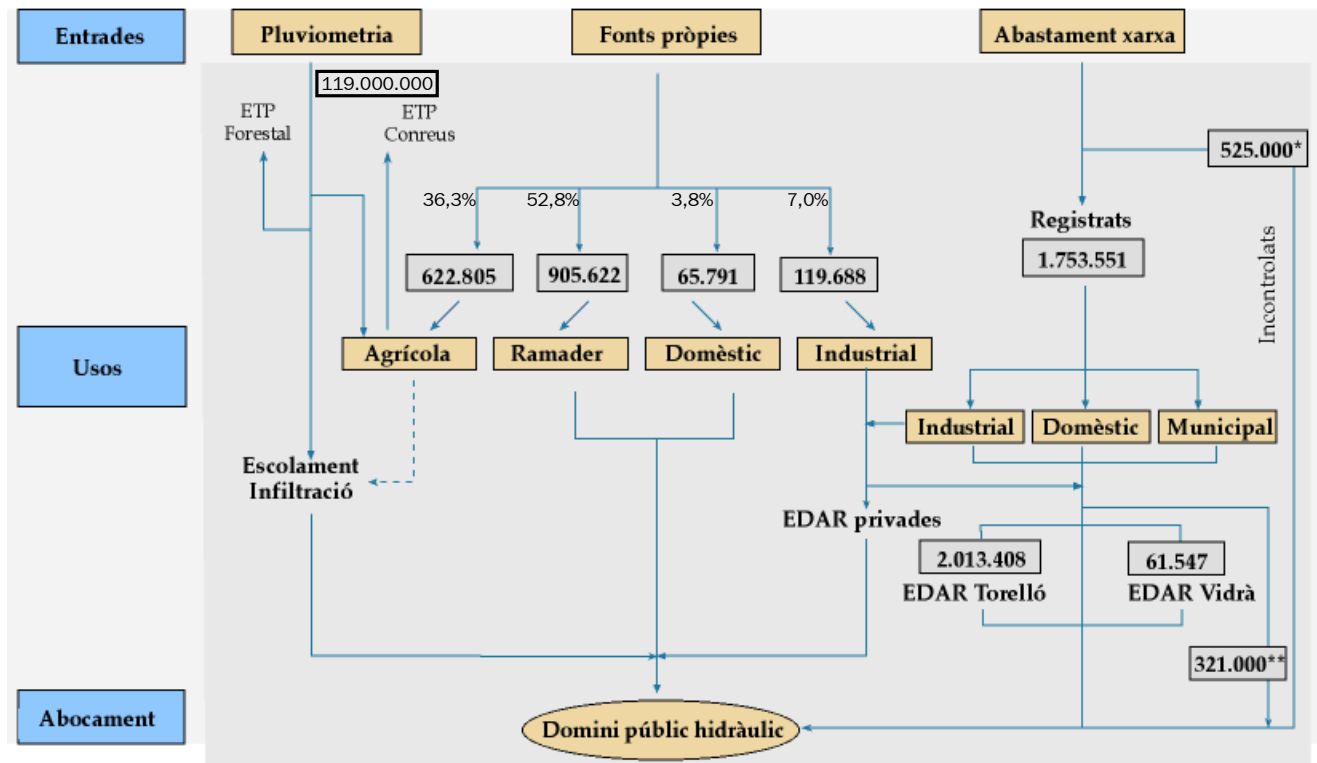
Font: Consell Comarcal d'Osona

Els fangs generats en ambdós sistemes s'acumulen en contenidors i d'aquí es destinen íntegrament a compostatge a la planta gestionada per FERVOSA a Manlleu.

Cal dir que en el cas del Sistema de Vall del Ges, els fangs generats, no sempre s'han destinat a compostatge sinó que en algun cas puntual donada la presència de metalls –més concretament de níquel– el seu destí final ha estat l'abocador per procedir a la seva eliminació.

10.3. Flux global d'aigua en l'àmbit supramunicipal

Figura 10.3.1.
Balanç de l'aigua (m³).

*Es tracta d'una xifra estimada prenent com a referència un volum d'incontrolats en les xarxes d'abastament del 30%.

**Es tracta d'un valor estimatiu corresponent al volum d'aigua que no es tracta en les EDAR i que per tant s'aboca directament al domini públic hidràulic.

Font: Elaborat a partir de tota la informació rebuda i utilitzada en el present capítol.